

شناسایی گونه های کریپتوسپوریدیوم در منابع آبی استان اردبیل به روش PCR-RFLP

بهنام محمدی قلعه بین^۱، دکتر اسماعیل فلاح^۲، دکتر محمد اصغرزاده^۳، دکتر عبدالحسن کاظمی^۴

^۱ نویسنده مسئول: کارشناس ارشد انگل شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

E-mail: b_mohammadighalehbin@yahoo.com

^۲ استادیار انگل شناسی ^۳ استادیار فرآورده های بیولوژی ^۴ استادیار قارچ شناسی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

چکیده

زمینه و هدف: کریپتوسپوریدیوم یک انگل تک یاخته ای کوکسیدیایی است. این انگل یکی از عوامل مهم مولد اسهال شدید، طولانی مدت و تهدید کننده زندگی در افراد مبتلا به نقص سیستم ایمنی و همچنین یکی از عوامل عمدۀ اسهال کودکان است. همه گیری هایی که بواسیله کریپتوسپوریدیوم برخواهد کند معمولاً از طریق آب آشامیدنی آلوده به اووسیست گونه های مختلف کریپتوسپوریدیوم صورت می پذیرد و آلدگی منابع آبی می تواند از طریق مدفوع حیوانات اهلی و وحشی مختلف که مخزن این انگل هستند (مخازن حیوانی)، و یا از طریق آلوده شدن با اضلاع های انسانی (موارد انسانی) باشد.

روش کار: در این تحقیق از ۱۰ محل تعداد ۲۰ نمونه آبی تهیه شد. نمونه ها با استفاده از کاغذهای ۱/۲ میکرونی فیلتر شدند و سپس با روش PCR نمونه های مثبت از نظر کریپتوسپوریدیوم مشخص شدند و سرانجام نمونه های مثبت با روش RFLP با روشنایی (Restriction Fragment Length Polymorphism) گونه شدند.

یافته ها: از هشت نمونه آب که جواب Nested-PCR آنها مثبت شده بود پنج نمونه مربوط به کریپتوسپوریدیوم آندرسونی و دو نمونه مربوط به کریپتوسپوریدیوم پارووم ژنوتیپ گاوی و همچنین یکی از نمونه ها با کریپتوسپوریدیوم ژنوتیپ خوک (Cryptosporidium Pig genotype) همخوانی داشت.

بحث: با توجه به اینکه کریپتوسپوریدیوم آندرسونی و کریپتوسپوریدیوم پارووم ژنوتیپ گاوی، از گونه های شایع در دام می باشند و کریپتوسپوریدیوم سوئیس در حیوانات وحشی (گراز و خوک) دیده می شود، می توان نتیجه گرفت مخازن حیوانی در آلدگی آبهای سطحی منطقه نقش عمدۀ دارند.

واژه های کلیدی: کریپتوسپوریدیوم، RFLP، PCR، منابع آبی

دریافت: ۸۵/۳/۳۱ پذیرش: ۸۵/۸/۶

بیشتری پیدا کرد زیرا مشخص شد که این انگل یکی از عوامل مهم مولد اسهال شدید، طولانی مدت و تهدید کننده زندگی در این بیماران و همچنین یکی از عوامل عمدۀ اسهال کودکان است [۲-۴]. همه گیری هایی نظیر آنچه که در شهر میلواکی^۴ ایالت ویسکانسین^۵ آمریکا در ۱۹۹۳ رخ داد و ۴۰۰/۰۰۰ نفر بیمار شدند و

مقدمه

کریپتوسپوریدیوم^۱ یک انگل تک یاخته ای کوکسیدیایی^۲ است (از شاخه اپی کمپلکسا^۳) که در ۲۰ سال اخیر به عنوان یک پاتوژن مهم انسانی توجه زیادی را به خود معطوف کرده است [۲,۱] در آغاز دهه ۱۹۸۰ و با کشف بیماری ایدز این تک یاخته اهمیت

¹ Cryptosporidium

² Coccidia

³ Apicomplexa

⁴ Milwaukee

⁵ Wisconsin